

PROJEKT ERASMUS + KA101 Učení pro budoucnost
2019-1-CZ01-KA101-060634
Stínování na francouzské škole
30. května - 3. června 2022

Dostala jsem příležitost stínovat práci učitelů na naší partnerské škole **Le Likès La Salle v Bretani, ve městě Quimper ve Francii.**

Učí se zde asi 2500 studentů. Škola je velká, skládá ze 4 částí:

1. coll`ege – odpovídá druhému stupni naší základní školy (nachází se v jiné části města)
2. lycée général - obecné gymnázium
3. lycée technologique - odborná střední škola
4. lycée professionnel – učiliště

Francouzský vzdělávací systém se od českého mírně liší. Školní docházka je povinná pro děti od 6 do 15 let a děti nastupují do školy, i když jim na začátku školního roku ještě nebylo šest. **Základní škola** (*l'école élémentaire*) je pětiletá – odpovídá **1. stupni naší ZŠ**. Dělí se do pěti tříd (CP, CE1, CE2, CM1, CM2).

Pak jdou žáci na již zmíněnou **coll`ege**, což je ve Francii střední škola, ale je ekvivalentem českého druhého stupně základní školy. Trvá čtyři roky. Na konci coll`ege, tedy v 15 letech, se skládá závěrečná zkouška. Zvláštností francouzského systému je, že se třídy číslijí v obráceném pořadí:

u nás 6. třída – ve Francii 6e (šestá)

7. třída - 5e (pátá)

8. třída - 4e (čtvrtá)

9. třída - 3e (třetí)

Po ukončení povinné školní docházky následuje **lyceum** (lycée), které nabízí široké spektrum oborů. Protože přijímací zkoušky na střední školy ve Francii neexistují, jde velká většina všech dětí na **gymnázium**. Třídy jsou zde dost přeplněné, na gymnáziích je ve třídě 30 - 35 studentů.

Lyceum poskytuje tříleté studium určené studentům od 15 do 18 let; zahrnuje tedy druhou (2nde), první (1re) – opět obrácené pořadí – a závěrečnou třídu (la terminale).

Studium na střední škole je zakončeno státní maturitní zkouškou.

Škola **Le Likès La Salle** je školou katolickou.

Den ve škole

Žáci začínají výuku v 8:00 a vyučovací hodina trvá 55 minut. Po dvou vyučovacích hodinách následuje (stejně jako u nás) 20minutová svačinová přestávka. V poledne mají od 12:00 do 13:30 dlouhou přestávku na oběd. Výuka pak dále probíhá do 16:30 nebo i déle. Jeden den v týdnu (obvykle to bývá středa) mají žáci volné odpoledne.

PROJEKT ERASMUS + KA101 Učení pro budoucnost
2019-1-CZ01-KA101-060634
Stínování na francouzské škole
30. května - 3. června 2022

Jídelna pro žáky se v této škole nacházela v budově bývalé kaple.

Organizace školního roku

Školní rok začíná v průběhu prvního týdne v září a končí na konci června. Francouzské děti mají v průběhu školního roku 4x dva týdny prázdnin (vždy po 6 týdnech školy). Letní prázdniny trvají jak u nás 2 měsíce – dohromady mají tedy 4 měsíce prázdnin. Školní rok se dělí na trimestry a žáci tedy dostávají vysvědčení 3x do roka.

Učitel

Učitelé ve Francii mají **aprobaci pouze na 1 předmět**. Příprava učitelů na povolání je centralizovaná a stát je také do školy umísťuje. V hodinách, které jsem měla možnost sledovat, učitelé nepoužívali učebnice, ale vedli si tzv. portfolio, které předkládají inspekci.

Přestože je Le Likès La Salle školou katolickou, učitelé jsou placeni státem. **Plat učitele je 2 500 euro.**

Vyučovací povinnost učitele je 18 hodin týdně. Učitelé bývají ve škole delší dobu než u nás (poslední hodiny mohou být až do 17:30), ale pokud bydlí blízko školy nebo nemají zrovna výuku, jezdí domů. Na rozdíl od českých učitelů se mohou lépe soustředit na svou pedagogickou práci. Neexistují tam dozory ani suplování. Pokud je učitel nemocen, žáci jsou shromážděni v knihovně, kde na ně dohlíží jiný zaměstnanec (ne učitel).

Učitelé chodí do školy jiným vchodem než studenti, neřeší absenci nebo pozdní příchody - na to je ve škole osobní oddělení. Sborovna je od části školy, kde jsou studenti, oddělena 4 požárními dveřmi a vstup studentů do sborovny je zakázán.

Známky

Ve Francii se používá 20 bodová stupnice, méně než 10 bodů znamená, že žák neuspěl. Nula bodů žáci mohou také dostat za neodevzdanou práci.

PROJEKT ERASMUS + KA101 Učení pro budoucnost
2019-1-CZ01-KA101-060634
Stínování na francouzské škole
30. května - 3. června 2022

Třídy

Učebny ve škole byly velké, počet míst k sedění byl 34-36. U každé lavice po obvodu třídy byly zásuvky a přípojky pro počítače. Všechny třídy byly vybaveny projektořem, ale nebylo zde umyvadlo. O přestávkách se studenti ve třídách nezdržují, vyučující při odchodu učebnu zamknou.

Výuka anglického jazyka

Žáci se na výuku jazyků nedělí, je jich tedy ve skupině více než 30. Moje stínování probíhalo na střední škole a zde studenti měli v 1. ročníku 3 hodiny Aj, ve druhém a ve třetím už pouze 2. Studenti si ale mohou vybrat specializaci – **Anglická literatura** nebo **Současné dění ve světě**. Tyto předměty mají dotaci 2 hodiny týdně. Dále si mohou vybrat výuku některých předmětů např. matematiky, fyziky, dějepisu a jiných v angličtině (CLIL), takže celkem by mohli mít až 6 hodin angličtiny týdně ve druhém ročníku a až 8 hodin ve třetím.

V jednom ročníku studují tedy vedle sebe studenti, kteří mají 2 hodiny Aj týdně, a jiní, kteří jich mají 8. Jejich výkony se mohou diametrálně lišit.

Stínování práce učitele

Týden, který jsem ve škole strávila (od pondělí 30. 5. do pátku 3. 6.), byl bohužel předposledním týdnem ve školním roce (v následujícím posledním měli studenti v plánu exkurze a výlety, poslední ročníky maturovaly). V hodinách se často opravovaly závěrečné testy nebo žáci přednášeli své prezentace, za které byli hodnoceni. Výkon vždy hodnotili ostatní studenti, vybraní učitelem. Většinou se jednalo o skupinu 4 studentů. Mnozí vyučující mě vyzvali, abych se hodnocení také účastnila.

Příklady hodin, ve kterých jsem stínovala:

Angličtina – Seconde (věk 15 - 16 let, 30 studentů)

Třída byla velká, míst k sedění 34. Na začátku hodiny si učitelka zavolala 2 hochy, pro které si přišel tzv. „educator“. Učitelka mi po hodině vysvětlila, že žáci měli za úkol natočit rozhovor na určené téma. Jejich zpracování bylo ovšem vulgární. Je velmi zajímavé, že problémy s chováním studentů neřeší učitelé.

Dalším rozdílem od nás bylo, že v anglickém jazyce ve škole nepoužívali žádnou učebnici.

Test, který v této hodině opravovali a rozebírali, zahrnoval čtení s porozuměním a slohovou práci. V hodinách anglického jazyka se pracuje s originálními materiály, článek v testu byl z New York Times. Společně si jej znovu přečetli, učitelka pomáhala se správnou výslovností.

PROJEKT ERASMUS + KA101 Učení pro budoucnost
2019-1-CZ01-KA101-060634
Stínování na francouzské škole
30. května - 3. června 2022

Krátké cvičení psali 2 studenti paralelně na tabuli. Tabule byly 2 vedle sebe, větší než u nás, Byly ale přišroubované – nešly polohovat.

Překvapilo mě, že i při tak velkém množství studentů (na jazyky se třída nepůlí) bylo ve třídě ticho. Studenti se hlásili a nikdo na učitelku bez vyzvání nemluvil.

Angličtina – Terminale specialité (věk 18 let, 25 studentů)

Protože studenti měli před maturitní zkouškou, chtěla s nimi učitelka procvičit spontánní reakce na otázky. Ve své aktivitě vycházela z článku New York Times – 36 otázek, které vedou k lásce. Studentům pustila video, kde dva mladí lidé si tyto otázky kladou a odpovídají na ně. Zaujala mě vysoká kvalita a zřetelnost zvuku z reproduktorů. Následně se studenti rozdělili do dvojic a na tyto otázky si odpovídali. Při rozdělování párů se vyučující ptala, zda se studenti rozdělí sami, nebo chtějí, aby počítač páry vygeneroval.

Otázky byly pro mladé lidi velmi zajímavé a vybízely k rozvinutí diskuse. Učitelka chodila po třídě a monitorovala.

Angličtina - 4e (věk 14 let, 30 žáků)

Paní učitelka na začátku hodiny pustila písničku a žáci si měli zapisovat všechna slova, která zachytili. Potom jim rozdala text a oni si jej nalepili do sešitu vedle svých vypsanych slov. Dověděla jsem se, že od začátku školního roku jednou týdně začínají hodinu s písničkou. Žáci se tak zlepšují v poslechu.

Následovaly prezentace dvojic o významných ženách – Josephine Baker, Mae Jemison, Katherine Johnson, Madam CJ Walker, Amanda Gorman. Prezentace byly nabitě fakty, zpracování bylo na vysoké úrovni. Trojice pověřených žáků tvořila porotu a udělovala body od 0 do 20.

V průběhu výměn prezentujících a při zapisování výsledků bylo ve třídě neuvěřitelné ticho.

Fyzika v angličtině – 1re (věk 17 let, 23 žáků)

Jak jsem již uvedla, studenti mají možnost si vybrat výuku některých předmětů v angličtině. Tuto výuku fyziky si vybralo pouze 5 děvčat. Na hodině se opravoval test z předchozí hodiny na téma letadlová technika a aerodynamika. Učitelka zobrazila zadání testu na plátně a společně si procházeli správné odpovědi. Zajímavé bylo, že otázky byly ve francouzštině, zatímco možnosti odpovědí v angličtině.

Dějepis v angličtině – 1re (věk 17 let, 30 žáků)

Čtyři skupiny po třech studentech měly prezentace na téma **Jak se měnila hranice mezi Německem a Polskem**. Každá skupina se na tuto problematiku dívala z trochu jiného úhlu. Po prezentaci ostatní žáci kladli doplňující otázky a hodnocení bylo opět na porotě tvořené vybranými žáky. Několikrát jsem byla učitelem vyzvána, abych se do skupiny hodnotících také přidala či kladla doplňující otázky.